

Motion till riksdagen 2020/21:1645

av **Eva Lindh m.fl. (S)**

Utbildningar inom vård och omsorg

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att göra en översyn av hela utbildningsstrukturen för arbeten inom vård och omsorg och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att arbeta inom äldreomsorgen är ett viktigt, roligt och många gånger svårt arbete. Det kräver grundläggande kunskap om att arbeta nära människor men också specifika kunskaper om sjukdomstillstånd och bemötande. För att arbeta inom vård och omsorg krävs kunskap, kompetens och engagemang.

Under lång tid har antalet sökande till gymnasieskolans omvårdnadsprogram sjunkit och det är på många håll svårt att få behörig personal till äldreomsorgen. Kommunals rapport ”Utbildningsgapet – Vi behöver fler yrkesutbildade inom vård och omsorg” från 2018 visar på att långt ifrån alla som jobbar inom vård och omsorg har en dokumenterad yrkesutbildning inom området. Undersköterskor inom mottagning respektive vård- och specialistavdelning har högst andel yrkesutbildade inom området med 70 respektive 65 procent. Inom andra områden är andelen med en utbildning med inriktning mot vård och omsorg ännu lägre. När det gäller hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende respektive habilitering är andelen undersköterskor med registrerad utbildning inom sjukvård och omvårdnad samt social service 55 respektive drygt 30 procent. Det kan bero på bilden av äldreomsorgen och att arbetsvillkoren inte har varit tillräckligt bra för de som arbetar inom vården. Ungefär 27 % av de som arbetar inom vård och omsorg är tillfälligt anställda och behöver få bättre kunskaper men också mer stabila anställningsvillkor. Därför bör arbetsvillkoren för de anställda inom omsorgerna stärkas för att fler ska vilja stanna kvar och fler välja yrken inom vård och omsorg.

När kroppen inte längre orkar med vardagslivets alla utmaningar eller när demensen har försvårat möjligheterna att leva ett självständigt liv bör det finnas en äldreomsorg av hög kvalitet. De som varit med och byggt vårt samhälle starkt har rätt till en trygg om-

sorg. Det bör vara en självklarhet för ett välfärdsland. För att nå en äldreomsorg av hög kvalitet är resurser och personalen avgörande. Välfärdslandet har inneburit att allt fler blir äldre samtidigt som kompetensförsörjningen är en utmaning.

Utbildningar för yrken inom äldreomsorgen behöver få en tydligare struktur med stärkta möjligheter för vidareutbildning och specialisering. Det skulle finnas stora fördelar med att översynen görs nationellt för att få mer av likvärdig kompetens och för att de studerande ska kunna ha nytta av sin kompetens inom hela Sverige. En sådan utbildningsstruktur skulle också kunna bidra till att höja kompetensen och öka kunskaperna samtidigt som statusen höjs. Idag ser yrkesutbildningarna väldigt olika ut och ger olika behörigheter och kvalitet. Specialiserad utbildning inom vård och omsorg saknas i hög grad. Det behövs därför en sammanhållen utbildningsstrategi för framtidens vård och omsorg.

Eva Lindh (S)

Johan Andersson (S)

Teresa Carvalho (S)

Johan Löfstrand (S)

Mattias Ottosson (S)